

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

Príjmy, výdavky súkromných domácností SR

Demografia
a sociálne štatistiky

2022

Kód: 021422
Okruh: Demografia a sociálna štatistika
Dátum: December 2022

Príjmy, výdavky súkromných domácností v SR

Sekcia sociálnych štatistík a demografie
Generálna riaditeľka sekcie: Ľudmila Ivančíková
Odbor štatistiky životnej úrovne obyvateľstva
Kontaktná osoba: Tatiana Sitárová, tel. +421/2/50 23 67 60

2022

Autor publikácie: Róbert Vlačuha
Tatiana Sitárová
Miroslav Hornáček

Grafická úprava obálky: Tomáš Miško

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Informačný servis

Lamačská cesta 3/C

840 05 Bratislava 45

tel. +421/2/50 23 63 35, +421/2/50 23 63 39

e-mail: info@statistics.sk

www.statistics.sk

ISBN 978-80-8121-896-5 (online)

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

OBSAH

Úvod	5
Hlavné charakteristiky zisťovania rodinných účtov a metodických zmien vyplývajúce z redizajnu zisťovania rodinných účtov medzi rokmi 2015 a 2020	6
<i>Prílohy</i>	
Tabuľky	10
T1 Prehľad čistých príjmov a výdavkov súkromných domácností v SR za roky 2020 a 2015	
T2 Prehľad čistých výdavkov súkromných domácností podľa krajov za roky 2020 a 2015	
T3 Výdavku súkromných domácnosti podľa osoby na čele domácnosti v roku 2020 a 2015	
Metodické vysvetlivky	18

Úvod

Zisťovanie rodinných účtov (RÚ) patrí do skupiny sociálnych štatistík. Jeho cieľom je získať informácie o príjmoch a výdavkoch súkromných domácností. Zistené informácie slúžia ako jeden z podkladov pre posúdenie stavu ekonomiky spoločnosti a analýzu životnej úrovne obyvateľstva. Výsledky z tohto zisťovania slúžia aj pre medzinárodné porovnávanie s ostatnými krajinami. Na území SR sa zisťovanie RÚ realizuje od roku 1957. Od vzniku samostatnej SR v roku 1993 za prípravu, organizáciu a spracovanie údajov z tohto zisťovania zodpovedá ŠÚ SR.

Cieľom publikácie je prezentovať výsledky zo zisťovaní RÚ za roky 2015 a 2020. Publikované príjmy a výdavky sú prezentované na úrovni domácností a sú uvádzané v eurách na osobu a rok.

Súčasťou publikácie je aj popis metodických zmien vyplývajúcich z redizajnu zisťovania Rodinných účtov v roku 2018. Publikované údaje budú predmetom detailnejšej analýzy, ktorá bude publikovaná začiatkom roka 2023.

Hlavné charakteristiky zisťovania rodinných účtov a metodických zmien vyplývajúce z redizajnu zisťovania rodinných účtov medzi rokmi 2015 a 2020

Zisťovanie RÚ je od roku 2014 súčasťou programu štátnych štatistických zisťovaní, ktorý je stanovený Vyhláškou ŠÚ SR č. 291/2014 Z.z.

Ochrana dôverných údajov je zabezpečená legislatívnymi opatreniami v zmysle zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike a zákona o ochrane osobných údajov č. 18/2018 Z.z.

Od roku 2004 je zisťovanie RÚ realizované v súlade s metodológiou a odporúčaniami pre harmonizáciu 2003, ktorá bola vypracovaná Eurostatom.

Výber domácností

- **Zisťovanie RÚ je výberovým zisťovaním.**

Do roku 2015 sa zisťovania za daný referenčný rok realizovali ako samostatné zisťovania. Za referenčný rok 2015 boli údaje získané od 4 785 náhodne vybraných domácností, pričom bol použitý dvojstupňový stratifikovaný náhodný výber. Oporou výberu boli údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011. Výberovou jednotkou bola bytová domácnosť.

- **Zisťovanie RÚ za referenčný rok 2020 bolo realizované podľa nového konceptu.**

Od roku 2019 je zisťovanie RÚ prepojené so zisťovaním o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC), pričom sa každý rok realizuje na menšej vzorke približne 1 600 domácností, čo tvorí približne tretinovú vzorku domácností z požadovanej reprezentatívnej vzorky pre RÚ, ktorá predstavuje približne 4 800 domácností. Táto menšia vzorka je tvorená prevažne z podvzorky domácností, ktoré boli náhodne vybrané pre daný rok pre zisťovanie EU SILC. Ak sa v rámci týchto domácností nepodarilo pre zisťovanie RÚ v danom roku vyšetriť požadovaný počet domácností, realizoval sa dovýber, a to z domácností, ktoré neboli zaradené do zisťovania EU SILC.

Keďže zisťovanie RÚ sa od roku 2019 realizuje každý rok len na menšej vzorke domácností, za každý rok zisťovania sa dosiahne len čiastková databáza vyšetrených domácností, ktorá z hľadiska počtu vyšetrených domácností nepredstavuje reprezentatívnu vzorku domácností za SR. Z tohto dôvodu reprezentatívna databáza pre daný referenčný rok zisťovania RÚ sa vytvára kombináciou čiastkových databáz zo zisťovaní RÚ realizovaných v troch po sebe nasledujúcich rokoch. Databáza za referenčný rok 2020 bola vytvorená z čiastkových databáz zo zisťovaní realizovaných v rokoch 2019, 2020 a 2021.

Oporou výberu pre zisťovanie RÚ realizované v rokoch 2019, 2020 a 2021 boli údaje zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 rovnako ako pre zisťovanie RÚ vykonané v roku 2015. Výberovou jednotkou bola bytová domácnosť.

Spravodajská jednotka

Základnou jednotkou zisťovania RÚ je súkromná hospodáriaca domácnosť. Súkromná hospodáriaca domácnosť je tvorená členmi domácnosti, ktorí spoločne žijú a spoločne hospodária, vrátane spoločného zabezpečovania životných potrieb. Za znak spoločného hospodárenia sa považuje spoločná úhrada základných výdavkov domácnosti (strava, úhrada nákladov na bývanie, elektrina, plyn a pod.)

K súčasným členom domácnosti patrí:

- a) trvalo bývajúci - prítomný v domácnosti,
- b) trvalo bývajúci - krátkodobo neprítomný, napr. z dôvodu zamestnania, vzdelávania, dovolenky a pod.,
- c) trvalo bývajúci - dlhodobo neprítomný z dôvodu zamestnania, dlhodobo neprítomné deti z dôvodu vzdelávania (štúdium v zahraničí),
- d) trvalo bývajúci - dlhodobo neprítomný z dôvodu pobytu v nemocnici, škole, internáte a pod., ak jeho aktuálna alebo očakávaná neprítomnosť je viac ako tri mesiace,
- e) podnájomník, cudzinec, keď je jeho skutočné alebo predpokladané zotrvanie v domácnosti 12 mesiacov a viac,
- f) hosť - návštevník, keď je jeho skutočné alebo predpokladané zotrvanie v domácnosti 12 mesiacov a viac.

Organizácia zisťovania RÚ

Realizáciu zisťovania RÚ zabezpečujú zamestnanci z odboru štatistiky životnej úrovne obyvateľstva ŠÚ SR v spolupráci s odborom štatistiky terénnych zisťovaní v Banskej Bystrici.

Terénny zber údajov vo vybraných domácnostiach v roku 2015 (pre referenčný rok 2015) a v rokoch 2019, 2020 a 2021 (pre referenčný rok 2020) bol realizovaný počas celého kalendárneho roku prostredníctvom špeciálne vyškolených interných opytovateľov ŠÚ SR.

V rokoch 2019, 2020 a 2021 opytovatelia zisťovali požadované informácie o každej hospodáriacej domácnosti prostredníctvom troch dotazníkov:

RÚ A - Prehľad o zložení a o príjmoch domácnosti

RÚ B - Pravidelné výdavky domácnosti

RÚ C - Denník bežných a retrospektívnych výdavkov domácnosti

Údaje pre dotazníky RÚ A, RÚ B sa zisťovali na základe priameho rozhovoru s domácnosťou. Zistené údaje sa zapisovali priamo do tabletu (CAPI metóda zber údajov) alebo do papierového dotazníka (PAPI metóda zberu údajov). Údaje do dotazníka RÚ C zaznamenávala samotná domácnosť. Zapisovala tam všetky výdavky, ktoré uskutočnila počas celého kalendárneho mesiaca, kedy bola v zisťovaní a aj významnejšie retrospektívne výdavky, ktoré realizovala za obdobie predchádzajúcich 12 mesiacov.

Z dôvodu, že zisťovanie RÚ v rokoch 2019, 2020 a 2021 bolo realizované na podvzorke domácností, na ktorej sa v aktuálnom roku realizovalo aj zisťovanie EU SILC, bol vykonaný aj redizajn dotazníkov, ktoré boli použité v zisťovaní RÚ v roku 2015. Spočíval hlavne v metodologickej harmonizácii premenných, na ktoré sa pýtame v oboch zisťovaniach (RÚ a EU SILC). Na tieto premenné sa v zisťovaní RÚ pýtame rovnako formulovanými otázkami ako v zisťovaní EU SILC a taktiež boli k týmto otázkam zosúladené kategórie odpovedí a použité

číselníky. Táto úprava dotazníkov však nemá vplyv na porovnateľnosť údajov medzi rokmi 2015 a 2020 zo zisťovania RÚ, ktoré sú prezentované v tejto publikácii.

- ***Špecifická výberu domácností pre zisťovanie RÚ v rokoch 2020 a 2021 v súvislosti s pandémiou Covid-19.***

Zber údajov pre zisťovanie RÚ v SR prebieha počas celého roka. Z dôvodu výskytu pandémie COVID-19 a následne prijatých sprísnených opatrení, kedy nebol v pandemických mesiacoch umožnený bezprostredný priamy kontakt s domácnosťou, nebolo možné kontaktovať nové domácnosti pre zisťovanie RÚ. Z tohto dôvodu boli niektoré domácnosti, ktoré už v danom roku participovali v zisťovaní RÚ, zaradené do zisťovania opakovane. K tomuto opatreniu sa pristúpilo z dôvodu dosiahnuť v danom roku plánovaný počet vyšetrených domácností a realizovať zisťovanie RÚ vo všetkých mesiacoch daného roka.

Vykonané úpravy spotrebných výdavkov domácností

Vzhľadom na to, že pre referenčný rok 2020 boli do spracovania údajov zaradené aj databázy údajov za domácnosti zo zisťovania RÚ v roku 2019 a 2021, spotrebné výdavky domácností u týchto domácností boli prislúchajúcim spôsobom upravené pomocou medziročných indexov spotrebiteľských cien členených podľa klasifikácie výdavkov COICOP.

Tabuľky

T1 Prehľad čistých príjmov a výdavkov súkromných domácností v SR za roky 2020 a 2015

v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Rok 2020	Rok 2015
Čisté peňažné príjmy - úhrn	5 664,0	4 781,0
Čisté výdavky - úhrn	4 865,6	4 307,9
v tom		
Čisté peňažné výdavky	4 833,6	4 254,4
v tom		
Spotrebné výdavky	4 034,4	3 722,5
v tom		
Potraviny a nealkoholické nápoje	949,2	807,8
Alkoholické nápoje a tabak	127,3	116,1
Odievanie a obuv	174,9	204,7
Bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá	841,2	802,2
Nábytok, vybavenie a bežná údržba domácnosti	245,8	206,0
Zdravie	128,2	120,9
Doprava	414,2	470,4
Pošty a telekomunikácie	234,1	211,3
Rekreácia a kultúra	194,9	262,0
Vzdelávanie	19,4	29,9
Reštaurácie a hotely	261,9	199,9
Rozličné tovary a služby	443,2	291,5
Ostatné čisté výdavky	799,2	531,9
Naturálne výdavky	32,1	53,4

T2 Prehľad čistých výdavkov súkromných domácností podľa krajov za roky 2020 a 2015

v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Rok	Kraj							
		BL	TA	TC	NI	ZI	BC	PV	KI
Čisté výdavky - úhrn	2020	4 591,2	4 772,6	5 732,7	5 026,0	4 822,7	4 798,9	4 201,8	4 956,5
	2015	5 235,2	4 768,9	4 730,6	4 106,3	4 238,9	4 104,7	3 623,2	3 674,0
v tom									
Spotrebné výdavky	2020	4 289,4	4 024,3	4 368,0	4 306,1	4 053,8	4 140,0	3 575,9	3 728,3
	2015	4 462,2	3 966,7	4 211,5	3 589,2	3 809,2	3 608,0	3 180,9	3 291,9
v tom									
Potraviny a nealkoholické nápoje	2020	971,5	1 092,2	1 040,2	1 033,9	959,4	950,5	803,0	834,2
	2015	845,2	865,7	896,6	809,3	844,3	774,8	679,9	797,4
Alkoholické nápoje a tabak	2020	113,9	140,2	156,4	147,5	120,0	122,9	111,4	117,9
	2015	140,7	118,9	134,5	110,3	115,9	105,8	97,1	114,3
Odievanie a obuv	2020	199,4	148,0	191,0	167,7	169,3	198,9	169,4	159,0
	2015	254,7	256,1	287,2	140,6	237,0	170,2	210,6	117,0
Bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá	2020	953,8	846,1	873,4	933,3	751,7	831,7	731,6	839,9
	2015	993,2	859,3	792,6	813,6	724,7	833,9	666,2	788,5
Nábytok, vybavenie a bežná údržba domácnosti	2020	218,4	288,4	277,2	294,5	223,6	238,9	233,1	213,6
	2015	257,9	212,6	274,2	198,4	191,4	206,1	168,9	166,8
Zdravie	2020	127,5	100,6	150,7	129,1	135,9	136,9	135,2	110,0
	2015	143,0	111,2	143,5	122,0	127,5	103,1	124,2	97,7
Doprava	2020	364,9	310,9	505,5	406,4	502,2	449,6	360,9	419,1
	2015	528,4	534,2	531,6	420,8	532,1	477,7	432,5	356,6
Pošty a telekomunikácie	2020	286,2	265,1	237,1	256,3	206,9	228,9	183,4	227,1
	2015	279,6	219,9	219,4	210,5	198,3	200,8	183,8	193,5
Rekreácia a kultúra	2020	186,1	166,4	216,2	227,8	190,1	228,8	179,9	172,2
	2015	370,8	251,8	322,0	284,0	268,0	261,4	172,5	206,9
Vzdelávanie	2020	14,5	10,5	15,4	19,2	13,9	34,9	25,7	18,9
	2015	29,5	29,9	35,1	27,3	41,2	25,9	19,9	32,5
Reštaurácie a hotely	2020	358,9	207,7	239,0	228,6	331,0	261,9	254,0	211,2
	2015	267,8	196,1	240,8	174,7	234,2	166,0	183,9	154,3
Rozličné tovary a služby	2020	494,3	448,2	465,7	461,8	449,7	456,2	388,3	405,2
	2015	351,4	311,0	334,1	278,0	294,7	282,4	241,4	266,3
Ostatné čisté výdavky	2020	301,8	748,3	1 364,7	719,9	768,9	658,9	625,8	1 228,2
	2015	773,0	802,2	519,1	517,1	429,7	496,7	442,3	382,2
Naturálne výdavky	2020	10,0	18,8	32,4	26,7	43,9	38,3	51,1	29,4
	2015	25,7	45,3	57,6	68,7	61,3	51,4	55,3	58,0

T 3 Výdavky súkromných domácností podľa osoby na čele domácnosti v roku 2020 a 2015

v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Na čele domácnosti									
	spolu		zamestnanec		SZČO		starobný dôchodca		iný	
	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015
SPOTREBNÉ VÝDAVKY - ÚHRN	4 034,3	3 722,5	4 034,7	3 772,1	4 037,6	4 011,9	4 084,6	3 555,5	3 522,6	2 248,5
POTRAVINY A NEALKOHOLICKÉ NÁPOJE - ÚHRN	949,2	807,8	910,6	782,4	870,4	741,0	1 174,3	979,1	948,9	595,5
Potraviny	866,4	728,3	830,1	704,1	793,3	664,4	1 077,8	890,3	862,6	536,7
Chlieb a obilniny	155,6	140,9	151,2	138,5	142,3	127,7	182,5	162,6	173,5	117,8
Mäso	214,9	181,4	202,9	174,1	194,7	150,2	282,1	236,3	214,3	143,7
Ryby a morské plody	27,3	23,6	25,7	23,2	28,4	21,6	34,0	28,3	26,2	13,5
Mlieko, syry a vajcia	149,8	136,0	145,8	132,1	137,8	134,0	175,6	156,6	151,0	95,4
Oleje a tuky	36,0	33,6	33,4	30,7	32,1	29,4	50,8	47,8	32,3	26,2
Ovocie	77,2	56,0	73,1	53,6	69,9	52,4	100,8	71,5	73,3	27,4
Zelenina	92,3	64,0	88,0	61,5	89,0	59,6	115,0	78,1	83,7	49,5
Cukor, džem, med, čokoláda a cukrovinky	63,2	58,8	60,9	57,5	53,9	57,5	80,1	67,9	55,8	36,1
Potravinárske výrobky inde neklasifikované	50,1	34,0	49,2	32,7	45,2	32,1	57,0	41,1	52,4	27,1
Nealkoholické nápoje	82,8	79,4	80,5	78,3	77,2	76,6	96,5	88,8	86,4	58,8
Káva, čaj a kakao	35,4	33,3	33,1	31,1	29,5	31,1	49,4	43,9	35,6	25,3
Minerálne vody, nealkoholické nápoje, ovocné a zeleninové šťavy	47,4	46,1	47,4	47,2	47,7	45,5	47,1	44,9	50,7	33,4
ALKOHOLICKÉ NÁPOJE, TABAK - ÚHRN	127,3	116,1	127,9	113,2	114,8	125,2	136,3	125,5	97,3	72,4
Alkoholické nápoje	74,9	58,4	73,9	56,4	74,6	62,3	82,6	66,5	47,7	29,4
Liehoviny	27,2	21,5	26,0	19,9	31,0	23,1	31,0	26,8	15,9	12,4
Víno	18,4	15,3	18,3	15,0	19,3	19,0	19,7	14,9	8,6	6,4
Pivo	29,3	21,6	29,6	21,5	24,3	20,2	32,0	24,8	23,2	10,7
Tabak	52,4	57,7	53,9	56,7	40,2	62,9	53,7	59,0	49,7	42,9
ODEVY A OBUV - ÚHRN	174,9	204,7	176,5	219,0	189,6	278,6	160,4	118,6	153,4	72,4
Odevy	122,9	142,5	124,9	154,7	140,0	185,2	104,8	82,9	99,7	43,9
Odevné materiály	0,2	0,4	0,2	0,5	0,3	0,0	0,1	0,2	1,1	0,0
Hotové odevy	118,1	135,5	120,1	147,5	135,4	177,6	99,9	76,2	94,0	41,9
Ostatné časti odevov a doplnky k odevom	4,3	6,1	4,3	6,2	4,1	6,9	4,5	5,8	4,5	2,1
Čistenie, oprava a požičovanie odevov	0,3	0,5	0,3	0,5	0,3	0,7	0,2	0,7	0,0	0,0
Obuv	52,1	62,2	51,6	64,2	49,6	93,5	55,6	35,7	53,7	28,5
Topánky a iná obuv	51,9	61,6	51,5	63,7	49,6	93,0	55,4	34,6	53,5	28,1
Oprava a požičovanie obuvi	0,1	0,6	0,1	0,5	0,1	0,4	0,3	1,1	0,2	0,3
BÝVANIE, VODA, ELEKTRINA, PLYN A INÉ PALIVÁ - ÚHRN	841,2	802,2	780,3	769,0	727,7	717,1	1 170,9	994,8	1 006,1	713,0
Skutočné nájomné za bývanie	44,9	60,7	46,5	63,4	73,8	85,5	16,4	21,4	63,8	127,2
Imputované nájomné za bývanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Údržba a oprava obydľia	69,6	55,1	74,2	61,5	50,8	46,9	60,7	47,0	79,1	13,8
Materiály na údržbu a opravu bytu	37,4	23,0	41,0	23,4	28,6	28,6	28,3	19,3	23,5	9,8
Služby na údržbu a opravu bytu	32,3	32,1	33,2	38,1	22,2	18,3	32,4	27,6	55,5	4,0
Dodávka vody a rôzne služby týkajúce sa obydľia	217,2	187,7	196,9	180,2	173,3	148,0	331,6	252,8	270,8	135,3
Dodávka vody	35,0	38,4	33,0	36,5	29,4	37,2	47,4	45,9	36,3	38,1
Zber smetí	22,2	21,0	21,9	21,4	21,9	18,2	23,8	23,3	21,3	13,2
Odvádzanie odpadových vôd	34,7	25,3	32,7	24,6	28,8	22,2	47,6	31,0	36,0	19,0
Ostatné služby týkajúce sa obydľia inde neklasifikované	125,2	103,0	109,2	97,8	93,2	70,3	212,7	152,6	177,2	65,0

T 3 Výdavky súkromných domácností podľa osoby na čele domácnosti v roku 2020 a 2015

1. pokračovanie
v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Na čele domácnosti									
	spolu		zamestnanec		SZČO		starobný dôchodca		iný	
	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015
Elektrina, plyn a ostatné palivá	509,4	498,6	462,7	463,9	429,7	436,7	762,2	673,6	592,5	436,6
Elektrina	189,2	174,0	172,3	161,1	179,5	169,7	265,5	217,3	244,1	192,9
Plyn	148,6	151,6	137,1	137,8	111,1	136,8	226,7	216,8	130,8	105,5
Kvapalná palivá	1,1	1,9	0,8	2,1	3,7	2,2	0,4	1,2	3,1	0,0
Pevné palivá	36,1	42,9	30,7	39,4	37,9	38,1	57,9	55,6	45,5	61,8
Tepelná energia	134,4	128,2	121,8	123,5	97,4	90,0	211,6	182,6	169,0	76,4
NÁBYTOK A BYTOVÉ ZARIADENIE A BEŽNÁ ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - ÚHRN	245,8	206,0	248,7	214,9	244,9	211,8	241,0	188,6	178,0	96,1
Nábytok a bytové zariadenie, koberce a iné podlahové krytiny	76,0	77,2	81,8	85,5	74,2	86,9	51,7	48,9	73,8	29,1
Nábytok a bytové zariadenie	69,0	66,4	73,9	73,6	68,6	75,4	46,9	41,2	72,8	28,3
Koberce a iné podlahové krytiny	6,4	10,6	7,1	11,7	5,6	11,5	4,3	7,7	0,8	0,8
Oprava nábytku a bytového zariadenia a podlahových krytín	0,7	0,1	0,8	0,2	0,0	0,0	0,5	0,0	0,3	0,0
Bytové textílie	6,0	1,6	6,3	1,5	6,1	1,9	4,9	1,6	2,8	0,9
Domáce spotrebiče	51,5	42,3	52,4	43,0	54,0	46,9	49,5	39,1	18,3	23,5
Veľké domáce spotrebiče elektrické aj neelektrické	41,3	38,1	42,1	38,7	38,5	41,2	42,3	35,8	12,6	23,3
Malé domáce elektrické spotrebiče	9,1	4,1	9,6	4,2	10,5	5,7	6,1	3,2	5,6	0,2
Oprava domácich spotrebičov	1,2	0,1	0,7	0,1	5,0	0,0	1,2	0,2	0,1	0,0
Výrobky zo skla, stolný riad a potreby pre domácnosť	3,8	3,1	4,0	3,6	3,0	2,3	3,9	2,2	3,0	2,1
Nástroje a náradie pre dom a záhradu	28,6	19,5	27,9	19,3	26,9	17,5	34,2	23,9	14,2	5,5
Veľké nástroje a náradie	8,8	4,4	8,0	4,1	9,3	4,4	12,3	5,7	6,3	1,8
Malé náčinie a rôzne príslušenstvo	19,8	15,1	19,9	15,2	17,6	13,1	21,9	18,1	7,8	3,7
Tovary a služby na bežnú údržbu domácnosti	79,9	62,4	76,4	62,0	80,8	56,4	96,7	73,0	65,9	35,2
Tovary pre domácnosť na krátkodobú spotrebu	77,3	61,2	73,7	60,6	78,4	55,9	94,3	71,7	62,8	34,5
Bytové služby a služby pre domácnosť	2,6	1,2	2,7	1,4	2,4	0,5	2,4	1,3	3,1	0,6
ZDRAVIE - ÚHRN	128,2	120,9	115,3	105,8	102,2	100,9	200,6	192,2	150,2	89,0
Zdravotnícke výrobky, zdravotnícke potreby a zariadenia	93,3	98,4	81,0	82,1	75,2	80,7	157,9	169,2	118,9	82,4
Farmaceutické výrobky	81,5	91,7	70,1	75,6	61,4	73,7	143,0	161,3	106,4	80,6
Ostatné zdravotnícke výrobky	3,4	2,2	3,0	2,0	6,0	1,8	3,2	3,5	4,2	1,0
Terapeutické pomôcky a zariadenia	8,5	4,4	7,9	4,5	7,7	5,2	11,7	4,4	8,3	0,8
Ambulantné služby	33,9	21,7	33,4	22,6	26,7	19,7	40,9	22,6	31,1	6,6
Lekárske služby	2,9	3,2	3,1	3,3	2,2	2,7	2,9	3,5	2,1	0,5
Služby zubných lekárov	24,5	15,9	24,9	17,2	20,9	15,2	24,8	13,8	28,0	5,6
Služby stredného zdravotníckeho personálu	6,4	2,6	5,4	2,1	3,6	1,8	13,3	5,4	1,1	0,5
Nemocničné služby	1,0	0,8	0,9	1,1	0,4	0,5	1,8	0,3	0,2	0,0

T 3 Výdavky súkromných domácností podľa osoby na čele domácnosti v roku 2020 a 2015

2. pokračovanie
v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Na čele domácnosti									
	spolu		zamestnanec		SZČO		starobný dôchodca		iný	
	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015
DOPRAVA - ÚHRN	414,2	470,5	448,2	500,0	436,3	658,9	269,4	265,6	203,4	184,2
Nákup dopravných prostriedkov	152,8	180,8	166,7	192,1	176,7	294,8	89,2	71,8	20,1	52,0
Motorové vozidlá	144,0	170,5	156,6	179,8	167,6	282,7	85,2	69,6	15,7	41,4
Motocykle	3,2	3,0	3,8	4,2	3,5	0,9	0,8	1,1	0,0	0,0
Bicykle a iné	5,7	7,3	6,3	8,1	5,6	11,2	3,2	1,1	4,4	10,6
Prevádzkovanie prostriedkov osobnej dopravy	235,5	223,5	252,1	231,8	241,5	296,4	164,9	158,2	163,0	91,4
Náhradné diely a príslušenstvo pre prostriedky osobnej dopravy	6,6	17,1	6,6	17,6	7,6	26,9	5,7	9,7	8,2	4,5
Palivá a mazadlá pre prostriedky osobnej dopravy	187,3	173,8	201,7	182,3	191,1	219,2	127,7	125,3	116,4	72,1
Údržba a oprava prostriedkov osobnej dopravy	31,0	26,9	33,1	26,5	28,4	40,1	23,4	20,1	34,2	12,6
Ostatné služby týkajúce sa prostriedkov osobnej dopravy	10,6	5,6	10,7	5,4	14,4	10,2	8,1	3,1	4,1	2,2
Dopravné služby	25,8	66,2	29,5	76,1	18,2	67,7	15,3	35,6	20,4	40,7
Železničná osobná preprava	4,1	4,9	4,8	5,7	2,2	5,6	2,5	1,9	0,3	1,3
Cestná osobná doprava	17,2	42,2	19,6	47,3	13,0	44,8	10,2	24,7	7,9	33,6
Osobná letecká doprava	1,2	6,7	1,2	8,1	0,7	6,3	0,6	3,3	11,3	0,8
Námorná a vnútrozemská vodná osobná doprava	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kombinovaná osobná doprava	3,2	11,2	3,7	13,7	2,2	10,0	1,9	4,8	0,9	4,7
Ostatné zakúpené dopravné služby	0,1	1,1	0,1	1,2	0,1	1,1	0,1	0,9	0,0	0,4
POSTY A TELEKOMUNIKÁCIE - ÚHRN	234,1	211,3	233,4	217,0	254,0	241,0	226,0	177,7	211,7	151,1
Poštové služby	1,6	1,7	1,4	1,4	2,0	1,4	2,4	3,0	0,4	0,5
Telefónne a faxové zariadenia	7,5	1,0	8,1	1,0	11,3	2,0	3,2	0,6	3,1	0,7
Telefónne a faxové služby	224,9	208,5	224,0	214,6	240,6	237,6	220,4	174,1	208,2	149,9
REKREÁCIA A KULÚRA - ÚHRN	194,9	262,0	201,5	278,9	208,5	312,5	162,0	192,9	143,0	84,0
Audiovizuálna a fotografická technika a zariadenia na spracovanie informácií	25,3	43,1	26,2	48,4	31,0	53,3	19,1	22,0	13,5	14,4
Zariadenia na príjem, záznam a reprodukciu zvuku a obrazu	12,0	15,6	12,7	16,6	11,9	15,7	9,6	13,8	2,2	4,8
Fotografické a filmové zariadenia a optické prístroje	1,4	3,5	1,0	4,0	1,4	5,8	3,0	0,4	0,0	0,3
Zariadenia na spracovanie informácií	11,3	21,7	11,7	24,9	17,3	29,9	5,9	6,5	10,5	8,9
Nahrávacie médiá	0,4	2,3	0,5	2,7	0,1	1,9	0,4	1,2	0,9	0,4
Oprava audiovizuálnej a fotografickej techniky a zariadení na spracovanie informácií	0,3	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0
Ostatné významnejšie tovary dlhodobej spotreby na rekreáciu a kultúru	1,5	2,8	1,7	3,7	0,2	2,7	1,0	0,4	1,2	0,1
Významnejšie tovary dlhodobej spotreby na rekreáciu vonku	0,5	1,5	0,7	1,8	0,0	2,5	0,1	0,0	1,2	0,1
Hudobné nástroje a veľké zariadenia dlhodobej spotreby na rekreáciu	0,9	1,3	1,0	1,9	0,1	0,1	0,8	0,3	0,0	0,0
Údržba a oprava ostatných významnejších tovarov dlhodobej spotreby na rekreáciu a kultúru	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0

T 3 Výdavky súkromných domácností podľa osoby na čele domácnosti v roku 2020 a 2015

3. pokračovanie
v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Na čele domácnosti									
	spolu		zamestnanec		SZČO		starobný dôchodca		iný	
	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015
Ostatné potreby a zariadenia na rekreáciu do záhrady a pre domáce zvieratá	40,9	36,4	44,0	38,9	40,5	44,1	26,9	26,6	40,7	8,2
Hry, hračky a záľuby	11,4	7,2	13,2	8,7	10,2	7,1	4,9	3,2	6,0	1,6
Pomôcky na šport, kempovanie a rekreáciu v prírode	8,6	5,3	10,3	6,3	8,2	5,7	1,9	2,2	3,3	0,2
Záhrady, rastliny a kvety	2,9	7,0	2,6	7,0	2,8	6,3	4,5	8,3	1,4	1,7
Domáce zvieratá a s nimi súvisiace výrobky	13,7	11,2	13,7	11,8	14,1	11,8	12,6	9,5	22,0	4,4
Veterinárne a ostatné služby pre domáce zvieratá	4,2	5,8	4,2	5,0	5,3	13,2	3,0	3,4	8,0	0,3
Rekreačné služby a kultúra	47,5	87,4	47,9	90,3	46,3	101,5	45,2	73,6	59,4	40,3
Rekreačné a športové služby	11,1	24,1	11,9	27,3	16,3	31,6	3,8	11,1	15,0	3,0
Kultúra	36,2	58,6	35,8	58,3	30,0	61,8	41,2	60,5	44,4	37,2
Hazardné hry	0,2	4,6	0,2	4,8	0,0	8,2	0,2	1,9	0,0	0,0
Noviny, knihy a kancelárske potreby	26,3	24,0	25,1	23,4	20,8	22,8	36,2	29,5	18,4	9,5
Knihy	4,5	6,3	5,0	6,8	4,3	6,6	2,6	4,8	5,5	2,9
Noviny a periodiká	9,8	9,3	7,3	7,8	5,3	5,7	24,1	18,1	7,1	4,1
Rôzne tlačoviny	1,4	1,0	1,0	0,8	1,6	1,0	3,1	1,7	0,5	0,6
Kancelárske potreby a potreby na kreslenie	10,6	7,4	11,8	8,0	9,6	9,5	6,4	4,8	5,4	1,9
Organizované dovolenkové zájazdy	53,5	68,2	56,5	74,2	69,8	88,1	33,7	40,9	9,6	11,5
VZDELÁVANIE - ÚHRN	19,4	29,9	21,5	33,7	32,8	50,3	2,0	4,3	9,5	8,8
Predškolské a primárne vzdelávanie	6,9	5,2	6,8	6,6	18,3	5,6	0,4	0,7	2,1	3,6
Sekundárne vzdelávanie	1,4	6,6	1,4	5,6	3,2	18,1	0,0	1,2	1,5	3,5
Vyššie vzdelávanie	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	1,8	0,0	0,0	2,0	0,0
Vysokoškolské vzdelávanie	4,6	13,6	5,9	16,2	2,1	19,8	1,1	1,9	0,0	0,9
Vzdelávanie, ktoré nie je definované úrovňou	6,1	4,0	7,0	4,9	8,9	5,1	0,5	0,5	3,9	0,8
REŠTAURÁCIE A HOTELY - ÚHRN	261,9	199,9	289,0	225,1	317,8	228,3	117,1	115,2	134,5	58,0
Stravovanie	222,0	169,3	246,3	188,9	260,2	192,9	99,1	103,5	121,6	50,6
Reštaurácie, kaviarne a podobné zariadenia	149,3	116,2	159,6	122,8	188,9	147,6	81,6	80,8	106,4	40,8
Závodné jedálne	72,7	53,1	86,7	66,1	71,3	45,3	17,6	22,7	15,2	9,8
Ubytovacie služby	39,9	30,6	42,8	36,2	57,7	35,4	18,0	11,7	12,9	7,4
ROZLIČNÉ TOVARY A SLUŽBY - ÚHRN	443,2	291,5	481,7	313,2	538,5	346,3	224,4	201,2	286,5	124,2
Osobná starostlivosť	121,3	97,0	124,5	101,5	106,1	102,1	118,1	83,3	111,8	62,4
Kadernícke služby a skrášľovacie služby	17,0	14,3	17,3	14,7	17,4	13,4	16,1	15,5	7,0	4,2
Elektrické spotrebiče na osobnú starostlivosť	0,7	0,9	0,8	1,2	0,5	0,6	0,6	0,4	0,2	0,1
Ostatné pomôcky a výrobky pre osobnú starostlivosť	103,6	81,7	106,3	85,6	88,2	88,0	101,4	67,4	104,6	58,1
Osobné predmety inde neklasifikované	18,0	13,9	19,6	14,4	11,0	20,9	16,7	8,7	7,0	2,4
Šperky, hodiny a náramkové hodinky	4,3	3,8	5,0	3,4	2,7	8,4	2,6	1,8	2,7	1,3
Ostatné osobné predmety	13,7	10,2	14,6	11,0	8,3	12,5	14,1	6,9	4,3	1,1
Sociálna ochrana	1,8	2,7	1,0	2,3	3,9	2,1	3,0	4,7	12,5	0,6

T 3 Výdavky súkromných domácností podľa osoby na čele domácnosti v roku 2020 a 2015

dokončenie
v Eur na osobu a rok

Ukazovateľ	Na čele domácnosti									
	spolu		zamestnanec		SZČO		starobný dôchodca		iný	
	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015	rok 2020	rok 2015
Poistenie	293,1	165,7	329,3	181,0	413,1	209,0	67,4	97,1	145,7	57,0
Poistenie v súvislosti s bývaním	8,6	14,2	7,5	13,5	12,7	13,9	11,1	17,7	6,1	6,3
Zdravotné poistenie	243,4	108,8	278,4	123,4	361,6	140,9	25,9	46,2	81,6	32,8
Poistenie v súvislosti s dopravou	39,3	40,1	41,7	41,7	38,1	51,1	28,0	29,7	55,2	17,3
Ostatné poistenie	1,7	2,7	1,7	2,4	0,8	3,1	2,3	3,4	2,8	0,6
Finančné služby inde neklasifikované	1,4	5,1	1,3	5,9	1,4	5,1	1,9	2,7	0,8	1,5
Ostatné služby inde neklasifikované	7,6	7,1	6,0	8,1	2,9	7,1	17,4	4,8	8,6	0,3

Metodické vysvetlivky

Metodické vysvetlivky

Osoba na čele hospodáriacej domácnosti (HD) (referenčná osoba) je dospelá osoba staršia ako 18 rokov, ktorá najviac prispieva k celkovému príjmu domácnosti.

Definovanie osôb pre členenie domácnosti vo výstupných tabuľkách domácnosti

1. Súkromné domácnosti podľa ekonomického postavenia osoby na čele domácnosti

Pojem **ekonomické postavenie** osoby na čele domácnosti bol charakterizovaný stavom pracovnej aktivity, ktorý najlepšie charakterizoval **hlavné ekonomické postavenie v čase**, kedy osoba poskytovala údaje.

Ekonomické postavenie sa určovalo na základe vlastného uváženia osoby, t.j. ide o samo-definovaný ekonomický status:

- **Zamestnanec:** osoba, ktorá pracovala pre štátneho alebo súkromného zamestnávateľa a poberala odmenu za prácu (plat, mzdu),
- **Samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO):** osoba, ktorá rozvíjala svoju vlastnú podnikateľskú činnosť, vykonávala vlastnú profesionálnu prax, alebo sa venovala hospodárstvu s cieľom dosiahnutia zisku,
- **Starobný dôchodca:** osoba, ktorá poberala starobný dôchodok, alebo z dôvodov veku alebo zdravotného stavu súvisiaceho s vekom prestala pracovať, alebo sa vzdala podnikania.
Starobný dôchodca, ktorý poberal starobný dôchodok a súčasne poberal príjem zo zamestnania alebo podnikateľskej činnosti si mohol označiť svoj ekonomický status ako zamestnanec alebo podnikateľ, pokiaľ to považoval za svoje hlavné ekonomické postavenie.
- **Iný:** všetky ostatné osoby nezahrnuté vyššie, ako napr. nezamestnaní, osoby v domácnosti, študenti a iné neaktívne osoby.

2. Súkromné domácnosti podľa ekonomickej aktivity osoby na čele domácnosti a súkromné domácnosti podľa počtu ekonomicky aktívnych členov

Ekonomická aktivita členov domácnosti bola posudzovaná podľa aktuálnej činnosti v čase poskytovania údajov.

- **Ekonomicky aktívnou osobou** bol zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba (pracujúci), alebo osoba vo veku 16-64 rokov v čase zisťovania nepracujúca, ktorá sa zaradila na základe samo-definovania ako nezamestnaná.
- **Ekonomicky neaktívnou bola osoba**, ktorá nepracovala a zaradila sa do nasledovných kategórií hlavného ekonomického postavenia: študent. starobný a invalidný dôchodca, osoba v domácnosti a iná neaktívna osoba.

3. Súkromné domácnosti podľa typu domácnosti a Súkromné domácnosti podľa počtu nezaopatrených detí

- **Nezaopatrené dieťa** bola osoba, ktorá mala menej ako 16 rokov, alebo sa pripravovala na svoje budúce povolanie (najviac do veku 26 rokov).

Členenie položiek výdavkov domácnosti

V rámci zisťovania RÚ sa sledovali:

- **Čisté výdavky** - predstavujú súhrnnú sumu **čistých peňažných výdavkov a naturálnych výdavkov**.
- **Čisté peňažné výdavky** - zahŕňajú spotrebné výdavky a ostatné čisté výdavky domácnosti.

Spotrebné výdavky:

V zisťovaní RÚ sa spotrebné výdavky sledujú podľa odporúčaní EUROSTATU pomocou medzinárodnej klasifikácie individuálnej spotreby podľa účelu (COICOP). Od roku 2015 sa spotrebné výdavky zatriedujú na úrovni 5-miestneho kódu verzie klasifikácie: ECOICOP-2013-2013 5-Digit.

Spotrebné výdavky sa podľa tejto klasifikácie členia na 12 základných odborov, menovite:

- 01. Potraviny a nealkoholické nápoje** – všetky výdavky spojené s nákupom potravín a nealkoholických nápojov v obchodnej sieti.
- 02. Alkoholické nápoje, tabak a narkotiká** – výdavky na alkoholické nápoje v obchodnej sieti, tabak a výrobky z tabaku.
- 03. Odevy a obuv** – nákup textilného tovaru, pánskej, dámskej, detskej obuvi a textilnej galantérie (tvrdá galantéria je súčasťou výdavkov za osobné predmety), vrátane ich zhotovenia a opráv.
- 04. Bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá** – výdavky za nájomné v obecných bytoch, úhrady za užívanie družstevného bytu, výdavky za nákup tovarov a služieb pre stavebnú a bytovú údržbu, platby za elektrinu, plyn, teplú vodu a teplo, nákup palív, vodné, stočné a výdavky za ostatné služby vzťahujúce sa na bývanie. Výdavky na generálne opravy bytov, domov s hodnotou nad 1400 eur sú súčasťou ostatných výdavkov. Do tohto odboru výdavkov nie sú v národnej metodike zahrnuté odhady za imputované nájomné.
- 05. Nábytok, vybavenie domácnosti a bežná údržba domácnosti** – výdavky za nákup nábytku, bytového zariadenia a doplnkov, podlahových krytín, bytového a stolového textilu, domáceho riadu a príborov, potrieb pre domácnosť investičného charakteru, rôznych prístrojov a kuchynských potrieb, výdavky za zhotovenie týchto tovarov a ich opravy, vr. výdavkov za hospodárske, záhradnícke a remeselnícke stroje a zariadenia, tovary a služby pre čistenie a upratovanie, domáce služby a pod.
- 06. Zdravie** – výdavky za farmaceutické preparáty a výrobky, zdravotnícky tovar, za služby poskytované zdravotníckym personálom v nemocniciach a mimo nich, vrátane služieb rôznych terapeutov.
- 07. Doprava** – výdavky za nákup dopravných prostriedkov, pohonných hmôt a mazív, výdavky spojené s ich prevádzkou a údržbou, výdavky za dopravné služby (vlak, autobus, lietadlo, loď).
- 08. Pošty a telekomunikácie** – výdavky za poštové, telefónne a faxové služby a prístroje.

- 09. Rekreácia a kultúra** – výdavky za tovary a služby spojené s rekreáciou a iným využívaním voľného času, vr. výdavkov za knihy, noviny, tlačiarenský a papiernický tovar a kresliace potreby.
- 10. Vzdelávanie** – výdavky za predškolské, základné, stredoškolské, vyššie, vysokoškolské a iné vzdelávanie, vrátane rôznych kurzov (bez stravovania).
- 11. Reštaurácie a hotely** – výdavky vo verejnom stravovaní (vrátane výdavkov na stravovanie sa v jedálňach a v zariadeniach rýchleho občerstvenia) a výdavky za ubytovacie služby (mimo rekreácie).
- 12. Rozličné tovary a služby** – výdavky za tovary a služby pre osobnú starostlivosť, výdavky na kúpu osobných predmetov, vrátane ich opráv, výdavky za sociálne služby, poistenie osôb a vecí, a iné výdavky na tovary a služby spojené so spotrebou v domácnosti. Do položky „Poistenie“ boli zahrnuté zdravotné poistenie, poistenie motorových vozidiel a poistenia spojené s obydľím.

Ostatné čisté peňažné výdavky, ktoré nie sú vykazované v rámci spotrebných výdavkov, zahŕňali:

- výdavky na dane z majetku a iné jednorazové a miestne dane (daň za výrobu alkoholických nápojov, miestna daň za psa a pod.),
- pravidelné a jednorazové platby iným domácnostiam (dary, platené výživné, členské príspevky spoločenským organizáciám a pod.),
- splátky hypoték a pôžičiek,
- výdavky na generálne opravy bytu, domu a iných objektov v hodnote nad 1 400 EUR
- ostatné výdavky za majetok (kúpa pozemku, domu, bytu, cenných papierov a pod.),
- súkromné podnikanie domácnosti,
- ostatné výdavky inde nezahrnuté.

Naturálne výdavky predstavujú spotrebu tovarov (potravín) z vlastnej produkcie a poskytnuté tovary alebo služby od zamestnávateľa, ktoré sú hradené zamestnávateľom v plnej výške alebo v zníženej sume.

ISBN 978-80-8121-896-5 (online)

www.statistics.sk